

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ

2006 m. gegužės 12 d. Nr. FA-1200-3-1-28
Vilnius

Ižanga

Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito 11-ojo departamento direktoriaus 2005-06-01 pavedimą Nr. 1200-3 ir 2005-11-02 pavedimą Nr. 1200-3-1.

Audito tikslai – įvertinti savivaldybės biudžeto asignavimų planą ir savivaldybės biudžeto išlaidas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti bei mokinio krepšeliui finansuoti ir pareikšti nepriklausomą nuomonę apie 2005 m. finansines ataskaitas dėl valstybės biudžeto dotacijų savivaldybės biudžetui.

Audituotas subjektas – Mažeikių rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė), identifikavimo kodas – 111103928; Savivaldybės administracija (toliau – Administracija), identifikavimo kodas – 167371234, adresas: Laisvės g. 8/1, Mažeikiai.

Audituotu laikotarpiu Savivaldybei vadovavo meras Vilhelmas Džiugelis, Administracijai – direktorius Bronius Kryžius, Administracijos finansų skyriui – vedėja Julija Balvočienė. Už Savivaldybės finansinių ataskaitų sudarymą yra atsakinga ir jas pasirašo Administracijos finansų skyriaus vyriausioji buhalterė Janina Šakienė.

Auditą atliko Finansinio audito 11-ojo departamento auditorių grupė – vyriausiasis valstybinis auditorius Stasys Raudys (grupės vadovas) ir vyresnioji valstybinė auditorė Danutė Viskontienė.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl valstybės biudžeto projekto, dalis.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie 2005 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų ir plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) atlikti ir Savivaldybės biudžeto išlaidų moksleivio krepšeliui finansuoti ataskaitas (formos Nr. B-13,

B-14, B-15) ir valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų panaudojimo valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

Audito apimtis ir metodai

Mes atlikome ribotos apimties valstybinį finansinį auditą, kurio metu vertinome Savivaldybės 2005 m. biudžeto išlaidų moksleivio krepšeliui finansuoti įvykdymo (forma Nr. B-13-metinė), biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti (forma Nr. B-14-metinė), biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo (forma Nr. B-15-metinė) ataskaitas.

Auditas atliktas vadovaujantis valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr.V-26 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais.

Remiantis informacija, surinkta apie Savivaldybės veiklos ypatumus, išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti bei mokinio krepšeliui finansuoti rodiklius bei šių išlaidų apskaitos tvarką, vidaus kontrolę, buvo įvertinti įgimtos ir kontrolės rizikos lygiai bei atliktos procedūros audito rizikai sumažinti. Vidaus kontrolės vertinimo etape Administracijoje buvo įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti. Vidaus kontrolės aplinkos tyrimo metu, įvertinus aplinkybes, kad Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojams (45 švietimo įstaigoms bei 41 kitoms savivaldybės įstaigoms) Savivaldybės tarybos sprendimais patvirtintų asignavimų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti sumos yra nedidelės, minėtose įstaigose yra nedidelis darbuotojų skaičius bei savarankiška buhalterinė apskaita, buvo nuspręsta netirti vidaus kontrolės patikimumo ir nuoseklumo (išskyrus Administracijos socialinės paramos skyrių, išlaidų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti apskaitos srityje), o audito patikimumą gauti atliekant savarankiškas audito procedūras:

1. Administracijos struktūriniuose padaliniuose (asignavimų valdytojai) – Socialinės paramos skyriuje, Mažeikių miesto ir Mažeikių rajono Sedos seniūnijose.

2. Merkelio Račkausko gimnazijoje, Laisvės g.10, Mažeikiai; Senamiesčio pagrindinėje mokykloje, Vidūno g. 6, Mažeikiai ir Sedos Vytauto Mačernio vidurinėje mokykloje, Dariaus ir Girėno g. 16, Mažeikių rajonas.

Pagal Lietuvos Respublikos 2005 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalį (su vėlesniais pakeitimais) Savivaldybės biudžetui audituojamais metais buvo patvirtinta 47804,9 tūkst. Lt valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų (53 proc. viso Savivaldybės biudžeto), iš jų: 21392,9 tūkst. Lt valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti ir 26412 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti.

2005 metais Savivaldybės taryba sprendimais tikslino biudžetą ir patvirtino iš viso 44351,9 tūkst. Lt asignavimų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti. Taryba sprendimais sumažino iš viso 3453,0 tūkst. Lt tikslinės paskirties asignavimų skirtų: mokinio krepšeliui finansuoti – 1106,9 tūkst. Lt ir valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti – 2346,1 tūkst. Lt, kuriuos perskirstė kitoms Savivaldybės biudžeto reikmėms finansuoti. Be to, 2,7 tūkst. Lt gautos iš kitų savivaldybių lėšos dėl mokinių migracijos buvo paskirstytos kitoms Savivaldybės švietimo reikmėms finansuoti.

Pastebėjimai, išvados ir rekomendacijos

Atlikus audito procedūras mokinių važiavimo išlaidų kompensavimo apskaitos srityje nustatyta, kad Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija (toliau – Gimnazija), pažeisdama Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2 punktą, 2005 biudžetinių metų pabaigoje likusias nepanaudotas 6236,60 Lt tikslinės paskirties lėšas, skirtas mokinių važiavimo išlaidoms kompensuoti, negrąžino į Savivaldybės biudžetą, o sumokėjo vežėjui UAB „Mažeikių autobusų parkas“ avansu už būsimas 2006 metų mokinių pavėžėjimo išlaidas. Avansiniai mokėjimai 2005-08-26 mokinių pavėžėjimo sutartyje, sudarytoje tarp UAB „Mažeikių autobusų parkas“ ir Gimnazijos, nebuvo numatyti, o avansinis 6236,60 Lt apmokėjimas buvo atliktas pažeidžiant Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 1 dalį, tai yra, be apskaitos dokumentų, pagrindžiančių šią operaciją. Dėl šių priežasčių, metų pabaigoje likusios nepanaudotos tikslinės paskirties lėšos iš Savivaldybės biudžeto nebuvo grąžintos iki 2006 m. sausio 10 d. į valstybės biudžetą kaip to reikalauja Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 3 dalies nuostatos.

Pagal Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo (su vėlesniais pakeitimais) 4 straipsnio 6 dalies 3 punktą ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 20 ir 20.6 punktus už išankstinę finansų kontrolę atsako viešojo juridinio asmens vyriausiasis buhalteris. Gimnazijos vyriausiasis buhalteris vykdydamas išankstinę finansų kontrolę, privalėjo nustatyti, kad ūkinės operacijos dėl avansinio apmokėjimo yra neteisėtos ir negalėjo jų tvirtinti bei atlikti.

Dėl šios priežasties Savivaldybės biudžeto 2005 metų išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaitoje pateiktos 6,2 tūkst. Lt padidintos kompensacijų (lengvatinio keleivių vežimo) skaičiavimo ir mokėjimo išlaidos (forma-Nr.B-15, metinė, eil. Nr. 2.7.2, kodas 09.06.01.01).

Apie šias klaidas ir teisės aktų pažeidimus Gimnazija 2006-05-03 buvo informuota Valstybės kontrolės raštu Nr. S-(1200-1.11)-732 „Dėl atliktų finansinio audito procedūrų“.

Atkreiptinas dėmesys, kad švietimo įstaigos pateikia Administracijos Finansų skyriui paaiškinamuosius raštus prie metinės finansinės atskaitomybės, kuriuose nurodomos debitorinio įsiskolinimo susidarymo priežastys, tačiau skyriaus specialistai, priimantys šias asignavimų valdytojų

pateiktas ataskaitas, vykdo nepakankamą finansų kontrolę – nenagrinėja debitorinio įsiskolinimo susidarymo priežasčių.

Valstybės kontrolė apie audito metu nustatytas klaidas, teisės aktų pažeidimus ir teiktas rekomendacijas 2005-11-15 ir 2006-04-04 informavo Savivaldybės merą ir Administracijos direktorių raštais Nr. S-(1200-1.10.1)-2023 ir Nr. S-(1200-1.10.1)-749 bei Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojus Mažeikių Senamiesčio pagrindinės mokyklos direktorių – 2006-04-28 raštu Nr. S-(1200-1.11)-714, Mažeikių miesto seniūnijos seniūną – 2006-05-02 raštu Nr. S-(1200-1.11)-723 ir Mažeikių Sedos Vytauto Mačernio vidurinės mokyklos direktorių – 2006-05-03 Nr. S-(1200-1.11)-731. Audito metu nustatyti vidaus kontrolės trūkumai pašalinti, minėtuose raštuose pateiktos rekomendacijos yra įgyvendintos.

Pažymėtina, kad savivaldybės Administracija 6236,65 Lt tikslinės paskirties lėšas, skirtas mokinių važiavimo išlaidoms kompensuoti sumokėtas vežėjui UAB „Mažeikių autobusų parkas“ avansu už būsimas 2006 metų mokinių pavėžėjimo išlaidas, 2006-05-12 e-bankas pavedimu Nr.1304 pervedė į valstybės biudžeto sąskaitą.

Atsižvelgiant į audito metu nustatytus faktus, rekomenduojame Administracijos finansų skyriuje nustatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų finansų kontrolės procedūrų veiksmingumą nagrinėjant debitorinio įsiskolinimo susidarymo priežastis, kurios gali lemti klaidų bei pažeidimų atsiradimą.

Apie rekomendacijos įgyvendinimą informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 11-ąjį departamentą iki 2006 m. birželio 15 d. adresu: Pamėnkalnio g. 27, LT-01113 Vilnius.

Finansinio audito 11-ojo departamento direktorius

Remigijus Pužauskas

Vyriausiasis valstybinis auditorius

Stasys Raudys